

PROF. FUAT SEZGİN VE DR. URSULA SEZGİN BİLİMLER TARİHİ KÜTÜPHANESİ

Z

M

EHMET Fuat Sezgin İslam bilim tarihinin günümüzdeki en önemli ismiydi.

İstanbul'a üniversite okumaya geldiğinde zihninde matematik okumak vardı ancak İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırmaları Enstitüsünde Alman şarkiyatçı Hellmut Ritter'in konferansına katıldı ve Ritter'in öğrencisi oldu. Muazzam kütüphanesi bu sıralar oluşmaya başladı.

Alexander von Humboldt Vakfı bursunu kazandı ve 1957-58 yıllarında Almanya'da bulundu. 1960 yılında askerî darbenin ardından üniversiteden ihraç edilen 147 akademisyen arasında yer aldı. Çalışmalarını yurtdışında sürdürmeye mecbur kaldı.

1966'da Ursula Hanım ile evlendi. Bir taraftan sürekli okuyor diğer taraftan akademide ilerliyordu. Kısa zamanda Frankfurt Üniversitesinde doçent ve profesör unvanını aldı. Hayatının en mühim eseri olan *Arap-İslam Bilimler Tarihi*'nin (*Geschichte des Arabischen Schrifttums*) ilk cildini de bu yıllarda yayımladı. Eser 17 ciltten oluşuyor, hemen hemen bütün ilim dallarını kapsıyordu.

Fuat Sezgin, 1978'de Kral Faysal'dan aldığı İslamî İlimler Ödülünü fırsata çevirip Frankfurt'ta Goethe Üniversitesi bünyesinde Institut für Geschichte der

Arabisch-Islamischen Wissenschaften'ı (Arap-İslam Bilimler Tarihi Enstitüsü) kurdu. Yıllar sonra bunun bir benzerini de İstanbul'da kurmaya karar verdi ve aradığı desteği dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'dan aldı. Gülhane Parkı içindeki tarihi binalar restore edildi; 2008'de İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi, 2019'da Türkiye'deki bilim tarihi araştırmalarının merkezi olması düşünülen "Prof. Dr. Fuat Sezgin ve Dr. Ursula Sezgin Bilimler Tarihi Kütüphanesi" kuruldu. Binada kitapların muhafazası için nem kontrol ve argon gazlı yangın söndürme sistemi kuruldu.

Restorasyon biter bitmez Fuat Sezgin Almanya'da bulunan şahsî kütüphanesini yeni kurulan kütüphaneye bağışladı. Önce eserlerinin üçte biri Türkiye'ye getirildi. Ardından Almanya'da savcılık, Enstitüye ait oldukları gerekçesiyle kitapların gerisinin getirilmesini engelledi. Oysa Sezgin'in getirmek istedikleri Enstitü bütçesinden alınan kitaplar değil, kendi bütçesiyle aldığı kitaplardı.

Prof. Dr. Fuat Sezgin İslam Bilim Tarihi Araştırmaları Vakfı tarafından daha önce satın alınan 3 bin civarındaki kitap da kütüphaneye taşındı. Ayrıca İstanbul'da bulunan kitabevlerinden 6 bin civarında kitap satın alındı.

Kütüphane 27.000 eser bulunduruyor. Bu yayınların büyük çoğunluğunu kitaplar

oluşturmakla birlikte, süreli yayınlara da ulaşmak mümkün. Hatırı sayılır sayıda yazma eseri bünyesinde barındıran bu kitap deryasında İngilizceden Fransızcaya, Arapçadan Farsçaya birçok dilde eser bulunuyor. Almanya'daki Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü tarafından yayınlanan tıpkıbasımlardan oluşmuş koleksiyon da kütüphanenin envanterinde. Bu tıpkıbasımlar; İslam matematik ve astronomisi 101 cilt, İslam coğrafyası 318 cilt, İslamda tabii bilimler 90 cilt, İslam felsefesi 120 cilt, İslam mimarisi 35 cilt, tarih yazımı yaklaşık 60 cilt, İslamda müzik bilimi 8 cilt, İslam tıbbı 95 cilt, İslam dünyasında nüvizmatik 56 cilt, çeşitli Arapça eserlerinin bibliyografyaları 50 cilt, Arapça yazmaların tıpkıbasımları yaklaşık 150 cilt, yabancı seyahatnamelerde İslam dünyası 79 cilt olmak üzere toplamda 1300 ciltten oluşuyor.

Bir ihtisas kütüphanesi olarak katalog ve bibliyografya bölümü İslam bilim tarihi araştırmacıları için özel önem arz ediyor. Ansiklopedi ve sözlüklerle birlikte, matematik, astronomi, fizik, kimya, optik, mineroloji, botanik, tarım, zooloji, eczacılık, tıp, cerrahi, mekanik, askerî teknoloji, denizcilik, haritacılıkla ilgili bilim tarihi eserlerini barındırıyor. Z

